



SENÁT

PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

14. funkční období

234

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb.,
občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
a další související zákony

Lhůta pro projednání Senátem
uplyne 18. dubna 2024

(Navazuje na sněmovní tisk č. 241
z 9. volebního období PS PČR)



2024

ZÁKON

ze dne 2024,

**kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
a další související zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna občanského zákoníku

Čl. I

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 303/2017 Sb., zákona č. 111/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 33/2020 Sb., zákona č. 163/2020 Sb., zákona č. 192/2021 Sb., zákona č. 374/2022 Sb., zákona č. 429/2022 Sb., zákona č. 414/2023 Sb. a zákona č. 31/2024 Sb., se mění takto:

1. V § 655 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:
„(2) Partnerství je trvalý svazek dvou lidí stejného pohlaví, který se uzavírá stejným způsobem jako manželství. Nestanoví-li zákon nebo jiný právní předpis jinak, vztahují se na partnerství a práva a povinnosti partnerů ustanovení o manželství, právech a povinnostech manželů, vdovách a vdovcích obdobně.“.
2. V § 778 se za slovo „neprovdané“ vkládají slova „nebo ženě v partnerství“.
3. V § 800 odst. 1 se na konci textu věty první doplňují slova „ , nebo se osvojitelem může stát také partner, je-li rodičem dítěte druhý z partnerů“.
4. V § 3020 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:
„(2) Ustanovení § 776 a 777 se nepoužijí na určování rodičovství lidí v partnerství.“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o pobytu cizinců na území České republiky

Čl. II

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 222/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 539/2004 Sb., zákona č. 559/2004 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 230/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb.,

zákona č. 124/2008 Sb., zákona č. 129/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 274/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 47/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 278/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 303/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 222/2012 Sb., zákona č. 494/2012 Sb., zákona č. 103/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 312/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 203/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 191/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 456/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 16/2019 Sb., zákona č. 176/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 165/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 274/2021 Sb., zákona č. 240/2022 Sb., zákona č. 173/2023 Sb., zákona č. 278/2023 Sb., zákona č. 412/2023 Sb., zákona č. 454/2023 Sb. a zákona č. 31/2024 Sb., se mění takto:

1. V § 158 odst. 1 písm. d) bodu 3 se slovo „smrtí“ nahrazuje slovy „uzavřením partnerství podle občanského zákoníku těchto partnerů, datu zániku partnerství smrtí“.
2. V § 158 odst. 8 písm. n) a § 158b odst. 2 písm. h) se slovo „smrtí“ nahrazuje slovy „uzavřením partnerství podle občanského zákoníku těchto partnerů, datum zániku partnerství smrtí“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o evidenci obyvatel

Čl. III

V § 3 odst. 3 písm. o) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 7/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 494/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 456/2016 Sb. a zákona č. 270/2021 Sb., se slovo „smrtí“ nahrazuje slovy „uzavřením partnerství podle občanského zákoníku těchto partnerů, datum zániku partnerství smrtí“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o matrikách, jménu a příjmení

Čl. IV

Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 578/2002 Sb., zákona č. 165/2004 Sb., zákona č. 422/2004 Sb., zákona č. 499/2004 Sb., zákona č. 21/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 190/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 89/2012 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 333/2012 Sb., zákona

č. 312/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 15/2015 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 279/2019 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 270/2021 Sb. a zákona č. 414/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 1c odst. 1 písm. c), § 1d odst. 3 úvodní části ustanovení a § 1e odst. 3 se slova „a vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
2. V § 1f odst. 1 písm. j) se slovo „smrtí“ nahrazuje slovy „uzavřením partnerství podle občanského zákoníku těchto partnerů, datum zániku partnerství smrtí“.
3. V § 4 odst. 2 a § 4a odst. 2 se slova „ , vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
4. V § 4c odst. 1 písm. a) se slova „ , vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
5. § 13a se zrušuje.
6. V § 20a se odstavec 2 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.
7. V části první hlavě I se v nadpisu dílu 4 slova „a ke vstupu do partnerství“ zrušují.
8. § 32 zní:

„§ 32

Snoubenci vyplní před uzavřením manželství předepsaný tiskopis a předloží jej matričnímu úřadu, v jehož správním obvodu má být manželství uzavřeno.“.
9. V § 33 úvodní části ustanovení, § 34 odst. 1 a 2, § 35 odst. 1, 2 a 3 a § 39 odst. 2 se slova „nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství,“ zrušují.
10. V § 33 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Snoubenci, kteří spolu uzavřeli registrované partnerství, nejsou povinni připojit pravomocné rozhodnutí soudu o zrušení svého partnerství.“ a v § 34 odst. 2 se za text „§ 33“ vkládá text „odst. 1“.
11. V § 35 odst. 1 písm. c) a odstavci 5 se slova „nebo doklad o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.

12. V § 35 odst. 1 písm. e) se slova „nebo dokladu o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
13. V § 35 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:
„(3) Snoubenci, kteří spolu uzavřeli registrované partnerství, nejsou povinni připojit pravomocné rozhodnutí soudu o zrušení svého partnerství.“.
Dosavadní odstavce 3 až 6 se označují jako odstavce 4 až 7.
14. V § 35 odst. 4 větě první se slova „nebo vznikem partnerství“ zrušují.
15. V § 35 odst. 4 větě druhé a odstavci 6 se slova „nebo vzniku partnerství“ zrušují.
16. V § 35 se odstavec 7 zrušuje.
17. V § 39 odst. 1 úvodní části ustanovení a odstavci 2 se slova „nebo vstupu do partnerství“ zrušují.
18. V § 39 odst. 1 písm. b) se slova „nebo osoby, které chtějí vstoupit do partnerství,“ a „a protokol o vstupu do partnerství“ zrušují.
19. § 40a se zrušuje.
20. V části první hlavě I se v nadpisu dílu 6 slova „a vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
21. V § 45 a § 46 odst. 1 a 2 se slova „nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
22. V § 45 odst. 1 a 2 se slova „nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
23. V § 46 odst. 1 písm. g) se slova „ , popřípadě ke vstupu do partnerství“ zrušují.
24. V § 46 odst. 3 se slova „nebo osoby, která chce vstoupit do partnerství,“ a slova „nebo k vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.

25. V § 46 odst. 4 se slova „nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, o vydání vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
26. V § 46 odstavec 5 zní:
„(5) Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství se vydává na předepsaném tiskopise a platí 6 měsíců ode dne jeho vydání.“.
27. V § 54 odst. 1 větě první se slova „nebo vstupem do partnerství“, „anebo doklad o partnerství“ a „anebo vstoupila do partnerství“ zrušují.
28. V § 60a odst. 1 písm. b) se slova „nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
29. V § 69 odst. 2 se slova „nebo vzniku partnerství“, „nebo vznik partnerství“ a „nebo vstupu do partnerství“ zrušují.
30. V § 96 odst. 1 písm. f) se slova „a vysvědčením o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.
31. V § 96 odst. 1 písm. i) se slova „a vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství“ zrušují.

Čl. V

Přechodné ustanovení

Při zápisu registrovaných partnerství vzniklých přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se postupuje podle zákona č. 301/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. VI

Příloha k zákonu č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 553/2005 Sb., zákona č. 48/2006 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 130/2006 Sb., zákona č. 136/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 215/2006 Sb., zákona č. 226/2006 Sb.,

zákona č. 227/2006 Sb., zákona č. 235/2006 Sb., zákona č. 312/2006 Sb., zákona č. 575/2006 Sb., zákona č. 106/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 269/2007 Sb., zákona č. 374/2007 Sb., zákona č. 379/2007 Sb., zákona č. 38/2008 Sb., zákona č. 130/2008 Sb., zákona č. 140/2008 Sb., zákona č. 182/2008 Sb., zákona č. 189/2008 Sb., zákona č. 230/2008 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 254/2008 Sb., zákona č. 296/2008 Sb., zákona č. 297/2008 Sb., zákona č. 301/2008 Sb., zákona č. 309/2008 Sb., zákona č. 312/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 9/2009 Sb., zákona č. 141/2009 Sb., zákona č. 197/2009 Sb., zákona č. 206/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 291/2009 Sb., zákona č. 301/2009 Sb., zákona č. 346/2009 Sb., zákona č. 420/2009 Sb., zákona č. 132/2010 Sb., zákona č. 148/2010 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 160/2010 Sb., zákona č. 343/2010 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 30/2011 Sb., zákona č. 105/2011 Sb., zákona č. 133/2011 Sb., zákona č. 134/2011 Sb., zákona č. 152/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 245/2011 Sb., zákona č. 249/2011 Sb., zákona č. 255/2011 Sb., zákona č. 262/2011 Sb., zákona č. 300/2011 Sb., zákona č. 308/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 344/2011 Sb., zákona č. 349/2011 Sb., zákona č. 350/2011 Sb., zákona č. 357/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 472/2011 Sb., zákona č. 19/2012 Sb., zákona č. 37/2012 Sb., zákona č. 53/2012 Sb., zákona č. 119/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 172/2012 Sb., zákona č. 202/2012 Sb., zákona č. 221/2012 Sb., zákona č. 225/2012 Sb., zákona č. 274/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 359/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 407/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 496/2012 Sb., zákona č. 502/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 50/2013 Sb., zákona č. 69/2013 Sb., zákona č. 102/2013 Sb., zákona č. 170/2013 Sb., zákona č. 185/2013 Sb., zákona č. 186/2013 Sb., zákona č. 232/2013 Sb., zákona č. 239/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 273/2013 Sb., zákona č. 279/2013 Sb., zákona č. 281/2013 Sb., zákona č. 306/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 127/2014 Sb., zákona č. 187/2014 Sb., zákona č. 249/2014 Sb., zákona č. 257/2014 Sb., zákona č. 264/2014 Sb., zákona č. 268/2014 Sb., zákona č. 331/2014 Sb., zákona č. 81/2015 Sb., zákona č. 103/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 206/2015 Sb., zákona č. 224/2015 Sb., zákona č. 268/2015 Sb., zákona č. 314/2015 Sb., zákona č. 318/2015 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 126/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb., zákona č. 188/2016 Sb., zákona č. 229/2016 Sb., zákona č. 243/2016 Sb., zákona č. 258/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 319/2016 Sb., zákona č. 324/2016 Sb., zákona č. 369/2016 Sb., zákona č. 63/2017 Sb., zákona č. 170/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 199/2017 Sb., zákona č. 202/2017 Sb., zákona č. 204/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 251/2017 Sb., zákona č. 261/2017 Sb., zákona č. 289/2017 Sb., zákona č. 295/2017 Sb., zákona č. 299/2017 Sb., zákona č. 302/2017 Sb., zákona č. 304/2017 Sb., zákona č. 371/2017 Sb., zákona č. 90/2018 Sb., zákona č. 171/2018 Sb., zákona č. 193/2018 Sb., zákona č. 286/2018 Sb., zákona č. 307/2018 Sb., zákona č. 135/2019 Sb., zákona č. 176/2019 Sb., zákona č. 209/2019 Sb., zákona č. 255/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 279/2019 Sb., zákona č. 364/2019 Sb., zákona č. 368/2019 Sb., zákona č. 369/2019 Sb., zákona č. 115/2020 Sb., zákona č. 117/2020 Sb., zákona č. 119/2020 Sb., zákona č. 334/2020 Sb., zákona č. 336/2020 Sb., zákona č. 337/2020 Sb., zákona č. 501/2020 Sb., zákona č. 524/2020 Sb., zákona č. 543/2020 Sb., zákona č. 13/2021 Sb., zákona č. 14/2021 Sb., zákona č. 90/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 270/2021 Sb., zákona č. 274/2021 Sb., zákona č. 284/2021 Sb., zákona č. 300/2021 Sb., zákona č. 362/2021 Sb., zákona č. 366/2021 Sb., zákona č. 371/2021 Sb., zákona č. 374/2021 Sb., zákona č. 426/2021 Sb., zákona č. 91/2022 Sb., zákona č. 96/2022 Sb.,

zákona č. 217/2022 Sb., zákona č. 225/2022 Sb., zákona č. 246/2022 Sb., zákona č. 314/2022 Sb., zákona č. 372/2022 Sb., zákona č. 376/2022 Sb., zákona č. 431/2022 Sb., zákona č. 432/2022 Sb., zákona č. 458/2022 Sb., zákona č. 88/2023 Sb., zákona č. 149/2023 Sb., zákona č. 173/2023 Sb., zákona č. 185/2023 Sb., zákona č. 271/2023 Sb., zákona č. 277/2023 Sb., zákona č. 349/2023 Sb., zákona č. 414/2023 Sb., zákona č. 469/2023 Sb. a zákona č. 1/2024 Sb., se mění takto:

1. V položce 12 písm. a) a b) se slova „nebo vstup do registrovaného partnerství osobami“ zrušují.
2. V položce 12 písm. d) se slova „nebo vstoupit do registrovaného partnerství“ zrušují.
3. V položce 12 písm. f) se slova „nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství“ zrušují.
4. V položce 12 v části „Poznámky“ bodu 1 se slova „nebo jen od jedné osoby vstupující do registrovaného partnerství“ zrušují.
5. V položce 12 v části „Poznámky“ bodu 2 se slova „nebo povoluje-li se vstup do registrovaného partnerství mimo místo i čas určené matričním úřadem k přijímání prohlášení o vstupu do registrovaného partnerství“ zrušují.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o registrovaném partnerství

Čl. VII

V části první zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 312/2013 Sb. a nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 234/2016 Sb., se hlava II včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 1 a 2 zrušuje.

ČÁST SEDMÁ
Změna trestního zákoníku

Čl. VIII

§ 194 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, včetně nadpisu zní:

„§ 194

Dvojí manželství a partnerství

(1) Kdo za trvání svého manželství nebo partnerství podle občanského zákoníku uzavře jiné manželství nebo jiné partnerství, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo uzavře manželství nebo partnerství podle občanského zákoníku s osobou, která již je v jiném manželství nebo v jiném partnerství.“.

ČÁST OSMÁ
Změna zákona o zahraniční službě

Čl. IX

V § 20 odst. 1 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě), se na konci textu písmene f) doplňují slova „nebo partnerství, umožňuje-li to právní řád přijímajícího státu“.

ČÁST DEVÁTÁ
Změna zákona o občanských průkazech

Čl. X

V § 36 odst. 2 zákona č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, se písmeno b) zrušuje. Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena b) a c).

ČÁST DESÁTÁ
Společné ustanovení

Čl. XI

Osoby, které spolu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona uzavřely registrované partnerství, mohou uzavřít partnerství podle občanského zákoníku; registrované partnerství tím zaniká.

ČÁST JEDENÁCTÁ

Účinnost

Čl. XII

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2025 s výjimkou ustanovení části čtvrté čl. IV bodů 1, 2, 4, 22 a 28, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2027.